

Terminál – ako teda ďalej? 1. časť.

Ako som napísal v predchádzajúcom článku vytvoril sa časový priestor pre úpravu, či radikálnu zmenu návrhu autobusového terminálu navrhovanom v predstaničnom priestore v Trenčíne. To, či pôjde len o úpravu, alebo radikálnu zmenu bude záležať od ochoty investora zmeniť základný pohľad na plánovanú stavbu. A aj od mesta, či to bude od investora vyžadovať. O čo ide?

V prvom rade by si malo mesto spolu s jeho občanmi ujasniť, čo v predstaničnom priestore vlastne potrebuje. Ponúkajú sa dve možnosti:

1. V predstaničnom priestore potrebujeme predovšetkým vyriešiť dlhodobu nevyhovujúcu situáciu s autobusovými zastávkami. Najlepšie výstavbou integrovaného dopravného terminálu so všetkým čo k takejto stavbe patrí. Tebárs aj s nákupným centrom.

Alebo:

2. V predstaničnom priestore potrebujeme veľké nákupné centrum typu LAUGARICIO alebo MAX a popri ňom umiestniť aj autobusové zastávky.

Od toho, čo skutočne v tomto priestore potrebujeme by sa mal odvíjať aj návrh stavby, ktorú tu postavíme. Stavba bude vyzeráť inak ak sa rozhodneme pre možnosť „1.“ a inak ak sa rozhodneme pre možnosť „2.“. Dôvodom sú rozdielne základné požiadavky na tieto stavby. V čom to je? Tu sú dva najmarkantnejšie a nezlučiteľné rozdiely:

A, prehľadnosť a čitateľnosť dispozičného riešenia

1. Autobusový terminál.

Pri autobusovom termináli je žiadúce aby sa cestujúci čo najrýchlejšie zorientovali ktorým smerom sa majú pohybovať. Dispozičné riešenie má byť preto, čo najčitateľnejšie. Nie je žiadúce, aby cestujúci v termináli blúdili a hľadali cestu k svojmu cieľu. Napríklad k prestupu.

2. Nákupné centrum.

Pri nákupnom centre je to naopak. Nie je žiadúce aby sa kupujúci čo najrýchlejšie zorientovali kde je to, čo prišli kúpiť a hneď odišli. Práve naopak. Je žiadúce, aby sa kupujúci po predajni prechádzali a hľadali to, čo prišli kúpiť. Pri tom je šanca, že narazia aj na tovar ktorý síce pôvodne neplánovali kúpiť ale keď ho uvidia neodolajú. Zvyšuje to tržby obchodov.

Z tohto dôvodu napríklad v obchodných reťazcoch z času na čas „poprehadzujú“ tovar do iných regálov. Núti to kupujúcich opäť hľadať. Tí, čo chodíte nakupovať do KAUF LANDU alebo BILLI ste to už určite zažili.

B, vzdialenosti

1. Autobusový terminál.

Pri autobusovom termináli je žiadúce, aby vzdialenosti medzi jednotlivými prestupnými bodmi boli čo najkratšie. Dôvody sú zrejmé. Aby cestujúci pri prestupoch nestrácali čas.

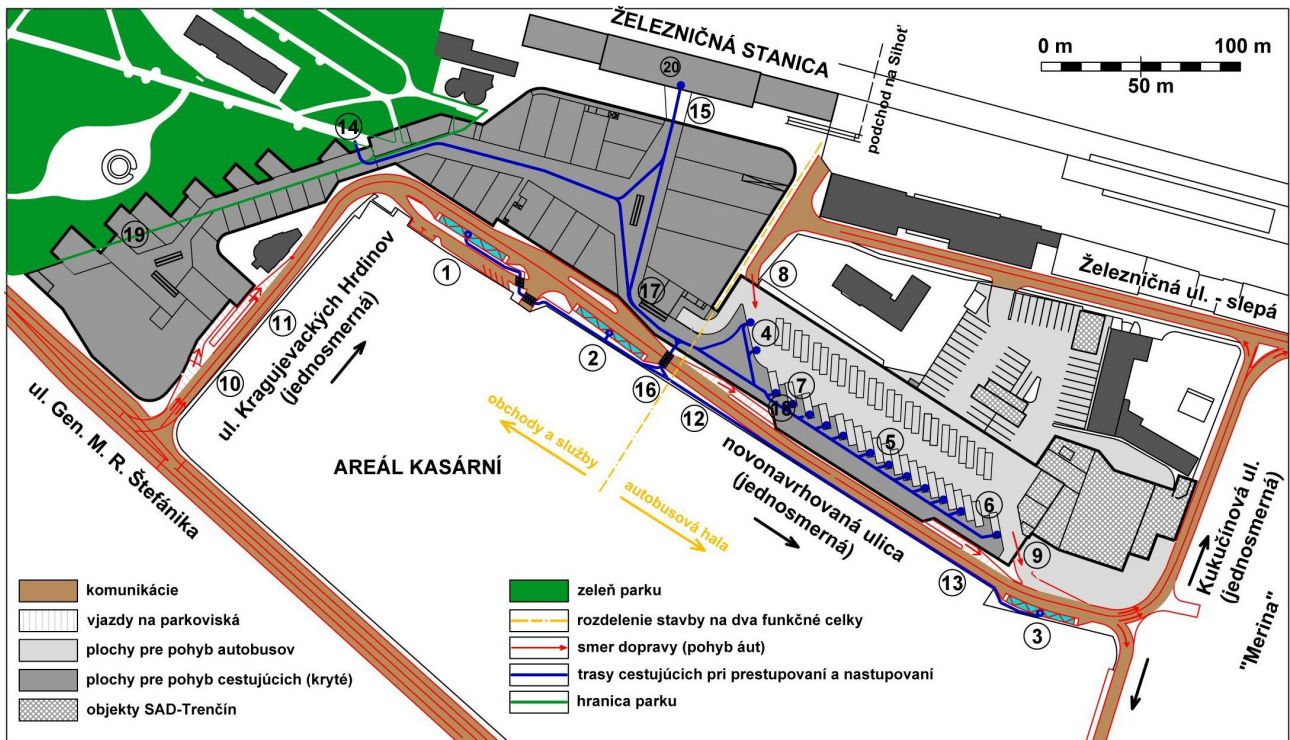
2. Nákupné centru.

Pri nákupnom centre je to naopak. Tu je žiadúce previesť kupujúceho podľa možnosti okolo najväčšieho počtu regálov, či nákupných kójí. Dôvody sú obdobné ako v bode A. Ponúknuť kupujúcemu, čo najviac tovaru a zabrániť mu aby sa tejto ponuke vyhol. Zvyšuje to zisk.

Pri stavbách ktoré v sebe zahŕňajú obe prevádzky, teda dopravný terminál a aj obchodné priestory sa práve podľa vyššie uvedených kritérií dá zistiť ako boli navrhované. Či bola stavba navrhovaná ako obchodné centrum s príslušnými dopravnými zariadeniami, alebo bola navrhovaná ako dopravný terminál doplnený o obchodné priestory.

Teraz sa z tohto zorného uhla pozrieme na „Autobusový terminál“ ktorého návrh bol obyvateľom Trenčína predstavený pred Vianocami v roku 2013 a následne v nezmenenej podobe koncom roka 2015. Pripomínam, že návrh bol predstavený ako terminál integrovanej dopravy typu letiskového terminálu zlučujúci v sebe železničnú dopravu, MHD a ostatnú autobusovú dopravu. Zároveň bola verejnosť neustále konfrontovaná s neutešeným stavom autobusových nástupísk pred železničnou stanicou s tým, že mesto nový autobusový terminál potrebuje. Čiže, malo by ísť o autobusový terminál. Je to ale tak?

Na obrázku nižšie je prekreslený predložený návrh.



- | | | | |
|----------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|
| ① zastávka MHD (dva autobusy) | ⑥ nástupisko pre telesne postihnutých | ⑪ výjazd z parkoviska (podzemie) | ⑬ vstup od MHD |
| ② odstavňá plocha autobusov | ⑦ zastávky diaľkovej dopravy | ⑫ výjazd na parkovisko (strecha) | ⑭ kolizny bod (4,0 - 4,5 m) |
| ③ odstavňá plocha autobusov | ⑧ výjazd autobusov | ⑬ výjazd z parkoviska (strecha) | ⑮ kolizny bod (5,0 - 5,5 m) |
| ④ výstupisko prímestských spojov | ⑨ výjazd autobusov | ⑭ vstup z parku | ⑯ hranica parku (zelená čiara) |
| ⑤ nástupisko prímestských spojov | ⑩ výjazd na parkovisko (podzemie) | ⑮ vstup zo železničnej stanice | ⑰ budova železničnej stanice |

podrobnejšie na www.trencin-inak.sk

Ako na obrázku vidno medzi železničnú stanicu (č.15) a zastávky MHD (č.1) sú vložené nákupné priestory.

Tieto nákupné priestory sa nachádzajú aj medzi železničnou stanicou (č.15) a autobusovými zastávkami prímestských, medzimestských a diaľkových autobusov (č.4 až 7)

Takýto návrh je pre dopravný terminál nevhodný. Vyhovuje len požiadavkám nákupného centra. A to z týchto dôvodov:

A, prehľadnosť a čitateľnosť dispozičného riešenia

Dispozičné riešenie je pre prestupujúceho cestujúceho nečitateľné. Ak príde do Trenčína vlakom a vyjde zo železničnej stanice nevie sa zorientovať kde má hľadať zastávky MHD alebo prímestskej, či medzimestskej autobusovej dopravy.

B, vzdialenosti

B. Vzdialenosť medzi jednotlivými prestupnými bodmi je zbytočne predĺžená vloženými obchodnými priestormi cez ktoré musí cestujúci prechádzať a nedá sa im vyhnúť.

Zo skôr uvedeného je zrejmé, že stavba bola navrhovaná a posudzovaná ako obchodné centrum a autobusový terminál je len jej doplnkom. Prioritné sú obchodné priestory. Cestujúci sa v navrhnutom priestore nevie zorientovať a je nútený prechádzať obchodnými priestormi a to aj vtedy, keď sa ponáhl'a napríklad na prestup.

Tu sa treba vrátiť k prvotnej otázke. Potrebuje mesto a jeho obyvatelia v tomto priestore nákupné centrum alebo integrovaný terminál hromadnej dopravy?

Ak potrebujeme v tomto priestore nákupné centrum navrhovaného rozsahu kde bude terminál integrovanej dopravy?

A ak potrebujeme dopravný terminál ako by mal vyzerat'?

Týmito a nielen týmito otázkami sa budem zaoberat' v nasledujúcich príspevkoch.

Autor: **Akad.arch.Ing Igor Mrva**

Pridané: 20.01.2017